

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem JUDr. Ondřejem Szalonnásem ve věci

žalobkyně: O. M., nar. X,
bytem X,
zastoupená Mgr. Petrem Václavkem, advokátem,
se sídlem Opletalova 1417/25, 110 00 Praha,

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra,
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 1. 2025, č. j. OAM-653/ZA-ZA11-K01-2023,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 1. 2025, č. j. OAM-653/ZA-ZA11-K01-2023, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku zaplatit žalobkyni plnou náhradu nákladů řízení ve výši 18 404,10 Kč, a to k rukám jejího zástupce, Mgr. Petra Václavka, advokáta.

Odůvodnění:

Předmět řízení

1. Žalobkyně napadá rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 1. 2025, č. j. OAM-653/ZA-ZA11-K01-2023, kterým žalovaný rozhodl o její žádosti o udělení mezinárodní ochrany tak, že Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

se jí mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále též jen: „ZoA“) neuděluje.

Obsah žaloby

2. Úvodem své žaloby předeslala žalobkyně, že před Krajským soudem v Plzni jsou projednávány žaloby proti rozhodnutím žalovaného o žádosti o udělení mezinárodní ochrany jejího manžela (pod sp. zn. 35 Az 1/2025) a dcery (pod sp. zn. 17 Az 7/2025), přičemž celý azylový příběh rodiny se kompletně odvíjí od azylového příběhu jejího manžela.
3. Žalobkyně nesouhlasí s posouzením naplnění podmínek § 12 písm. b) ZoA, dle něž se cizinci udělí azyl, bude-li zjištěno, že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Žalobkynin manžel byl před odjezdem ze země původu pronásledován v souvislosti se svým náboženským vyznáním a členstvím, potažmo pak funkcí, kterou zastával v církvi Nový život. Žalobkyně s manželem žalovanému podrobně popsali zacházení, kterému byl manžel (a potažmo pak celá rodina) ze strany kazašských správních orgánů vystaven, které dle jejího názoru objektivně splňují definici pronásledování. Manžel žalobkyně byl opakovaně kazašskými správními orgány zadržen a vyslýchán, a to zcela bezdůvodně. Byly proti němu použity vyšetřovací postupy, které se minimálně značně vymykají postupům povoleným a běžně využívaným v demokratickém právním státě. Ačkoliv proti manželu žalobkyně nebylo užito fyzické násilí, v rámci zadržení byl odvezen na dlouhou vzdálenost od místa pobytu a poté nucen k návratu pěšky. Tuto praxi lze kromě omezení na osobní svobodě považovat za zásah do fyzické sféry člověka a lze ji podřadit minimálně pod termín nelidské či ponižující zacházení. Základní lidská práva manžela žalobkyně byla v rámci vyšetřování porušena například také v tom smyslu, že při zadržení mu nebyl umožněn přístup ke komunikaci s právním zástupcem, a tudíž mu bylo odepřeno právo na spravedlivý proces. Nelze opomenout ani psychický nátlak, kterému byl dlouhodobě podrobován, kdy mu bylo ze strany neznámých pachatelů opakovaně voláno, zvoněno na zvonek v místě bydliště, a dokonce došlo rovněž k pokusu o vloupání.
4. Manžel žalobkyně byl ze strany bezpečnostních složek v zemi původu skutečně pronásledován, přičemž není pochyb o tom, že se tak dělo v souvislosti s jejich náboženským přesvědčením. Cílem útoků je v podstatě celá církev Nový život, přičemž pronásledování čelí také množství dalších představitelů této církve. V případě manžela žalobkyně jsou tak naplněny dvě podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. b) ZoA, a sice že je pronásledován z důvodu náboženství a rovněž patří do pronásledované sociální skupiny. Vzhledem k provázanosti azylových příběhů má žalobkyně za to, že stejně jako jsou dány důvody pro udělení mezinárodní ochrany u jejího manžela, jsou z obdobných důvodů dány důvody pro udělení také u žalobkyně a její dcery. Je téměř jisté, že také rodina manžela žalobkyně bude výše popsanému pronásledování

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

vystavena, neboť její členky jsou rovněž členkami církve Nový život, a rovněž také jim již bylo vyhrožováno.

5. Žalovaný hodnotí azylový příběh rodiny žalobkyně jako ne zcela věrohodný a upozornil na údajné rozpory ve výpovědích, které byly žalobkyní a jejím manželem poskytnuty v rámci provedených pohovorů. Žalovaný hodnotil skutkové okolnosti účelově a soustředil se na detaily, které často nejsou vzhledem k celkové přesvědčivosti azylového příběhu natolik podstatné. Je přirozené, že vzhledem k délce doby od předmětných událostí budou v paměti žalobkyně a jejích rodinných příslušníků poněkud zkresleny. Azylový příběh rodiny je podle žalobkyně smysluplný a věrohodný, jelikož popsané skutečnosti plně odpovídají nejen materiálům obsaženým ve správním spise, nýbrž také informacím dostupným z dalších zdrojů.
6. Pokud měl žalovaný za to, že azylový příběh je nevěrohodný, měl povinnost to prokázat, což se mu nepodařilo. K tomu žalobkyně odkázala na rozsudek NSS ze dne 3. 6. 2024, č. j. 5 Azs 256/2023-65, v němž NSS k otázce věrohodnosti azylového příběhu uvedl, že při posuzování věrohodnosti je třeba postupovat uvážlivě. Žadatel nese břemeno tvrzení, které je dále ve vzájemné interakci se správním orgánem rozvíjeno a doplněno i břemenem důkazním. Jedná se o tzv. sdílené důkazní břemeno, neboť je rozloženo mezi žadatele a správní orgán. Fakta je povinen prokazovat primárně žadatel, správní orgán je povinen zajistit maximální množné množství důkazů, a to jak těch, které vyvracejí výpověď žadatele, tak těch, co ji podporují.
7. V případě žalobkyně žalovaný tímto způsobem nepostupoval, pouze se soustředil na velmi detailní rozpory ve výpovědích a příliš se nezabýval skutečnostmi a důkazy, které tvrzení žalobkyně podporují. NSS v rozsudku ze dne 10. 12. 2021, č. j. 5 Azs 19/2020-45, č. 4304/2022 Sb. NSS, přitom uvedl, že závěr správního orgánu o tom, že azylový příběh žadatele o mezinárodní ochranu či jeho část jsou nevěrohodné, je podmíněn důsledným přezkoumáním hodnověrnosti této výpovědi, na což by se měl zaměřit pohovor s žadatelem, a jeho výpověď by následně měla být řádně vyhodnocena dle obecně uznávaných indikátorů hodnověrnosti, mezi něž patří vnitřní a vnější konzistentnost žadatelovy výpovědi, otázka, zda je tato výpověď dostatečně konkrétní a její plausibilita ve světle relevantních informací o zemi původu. Lze shrnout, že pro posouzení věrohodnosti výpovědi žadatele je nutno zvážit, zda je žadatelem předestřený azylový příběh popsán dostatečně konkrétně a plausibilně; dále je nutno zvážit, zda jsou žadatelova tvrzení rozporná mezi sebou navzájem či s jinými důkazy, nutno je též posoudit, zda jsou žadatelem uváděná tvrzení v souladu se známými informacemi o zemi původu.
8. Výše popsaným způsobem žalovaný nepostupoval, přičemž žádným způsobem zmíněné indikátory neposoudil. Azylový příběh žalobkyně a její rodiny je nejen konzistentní a dostatečně konkrétní, nýbrž je také zcela plausibilní ve světle relevantních informací dostupných o zemi původu. Samotné podklady, které žalovaný pro vydání rozhodnutí nashromáždil, jejich tvrzení do značné míry podporují. Informace OAMP, Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti svobod a lidských práv z 13. 3. 2024 hovoří o tom, že Kazachstán není možno vnímat jako demokratickou zemi s fungujícím právním systémem a klasickou dělbou moci. Z další úřední činnosti žalovaného vyplývá, že naplňování závazků z těchto úmluv a dodržování základních lidských práv a svobod není v této zemi realitou. Samotná zpráva poukazuje na případy mučení a jiného špatného zacházení, dokonce je popisuje jako „rozšířenou praxi bezpečnostních složek. Informace Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

OAMP z 23. 2. 2024, Biblické středisko křesťanů evangelické víry Nový život města Almaty pak potvrzuje, že tato církev měla v minulosti mnohé problémy a že byla mimo jiné terčem kampaně v médiích a vyšetřována ze strany svých aktivit. Současné potvrzuje výpověď rodiny v tom smyslu, že M. M., jeho žen L. a S. Z. byli skutečně trestně stíháni a odsouzeni k několikaletým nepodmíněným trestům odnětí svobody. V neposlední řadě rovněž výslovně zmiňuje případ samotného manžela žalobkyně.

9. O pronásledování některých náboženských skupin ze strany státu hovoří i další podklady obsažené ve správním spise. Zpráva Fóra 18 z 5. 7. 2023, KAZACHSTÁN hovoří o 110 trestních stíhání za uplatnění svobody vyznání a víry a že od roku 2022 jejich počet ještě narostl. Přestože článek hovoří primárně o muslimské komunitě, uvádí, že režim obecně uplatňuje přísná omezení vztahující se na využívání svobody vyznání či víry. Také zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA uvádějí, že státní orgány Kazachstánu pokutovaly, zatýkaly, zadržovaly nebo uvěžňovaly jedince z důvodu jejich náboženské víry nebo příslušnosti. Samotná církev Nový život byla rovněž výslovně zmíněna.
10. Žalovaný si v napadeném rozhodnutí do jisté míry odporuje, když uvádí, že problémy církve Nový život s kazašským státním aparátem nejsou natolik intenzivní, aby odůvodňovaly obavy rodiny žalobkyně. Přitom posléze sám informuje o tom, že církev samotná i její členové a představitelé jsou již od roku 2009 v podstatě nepřetržitě z různých důvodů vyšetřováni. Žalovaný se dopustil zcela nepřípustného přístupu k důkazům předložených žalobkyní a jejím manželem. Sice se v rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí k nim podrobně vyjádřil, ale u všech došel k závěru, že k nim není možné přihlížet či nejsou relevantní, jelikož se nevztahují přímo k osobě manžela žalobkyně. Žalovaný tak založil napadené rozhodnutí na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu a napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
11. Ve věci rodiny žalobkyně jsou dále dány podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a ZoA, kterou správní orgán udělí v případě, kdy cizinec nesplňuje bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy. V případě žalobkyně jsou obavy z vážné újmy bezpochyby důvodné. Žalobkyni hrozí újma vymezená v § 14a odst. 2 písm. b) ZoA spočívající v mučení nebo nelidském či ponižujícím zacházení nebo trestání a písm. d) citovaného ustanovení, neboť vycestování žalobkyně je v rozporu s mezinárodními závazky ČR. V případě nuceného návratu do vlasti by byl minimálně manžel žalobkyně, ale zprostředkovaně také ona, vystaven mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení, jejich vycestování by bylo nepochybně v rozporu s mezinárodními závazky ČR.
12. Žalovaný se rovněž nezabýval přiměřeností rozhodnutí z hlediska dopadu do soukromého a rodinného života žalobkyně, potažmo pak celé rodiny. V případě neudělení mezinárodní ochrany na území ČR a následného nuceného vycestování do země pobytu bude zásadním a nepřiměřeným způsobem zasaženo do jejího práva na respektování soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Žalobkyně pobývá na území ČR s celou rodinou již od roku 2023, za tuto dobu si zde vytvořili pevné vazby, a to jak sociální, tak i ekonomické. Rodina má na území zajištěno ubytování a jsou zde zaměstnání, v zemi původu nemají prakticky žádné vazby. V případě

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

vycestování rodiny do země původu by došlo k zásahu do jejich soukromého a rodinného života.

Vyjádření žalovaného

13. Žalovaný s žalobou nesouhlasil, přitom odkázal na obsah správního spisu, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany a protokol o pohovoru. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně je náboženský útlak v Kazachstánu. Žalobkyně se přitom cítila utlačována skrze manžela, který působil jako pastor církve Nový život, jejíž členkou byla i žalobkyně.
14. Žalovaný nedošel k závěru, že by žalobkyně mohla ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) ZoA, či že by jí takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Žalobkyně poskytnutí údajů k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla, že nemá žádné politické přesvědčení, není členkou politické strany ani politické skupiny, a v rámci pohovoru s ní provedeného nebo kdykoliv později v průběhu správního řízení nedeklarovala, že by během svého života jakkoliv veřejně vyjadřovala své politické názory či postoje, nebo dokonce že by byla na území země své státní příslušnosti vystavena pronásledování či by jí mělo hrozit jakékoli pronásledování v budoucnu z důvodu uplatňování politických práv a svobod, a tento závěr neučinil žalovaný ani nepřímě z obsahu správního spisu na základě její výpovědi. Sama žalobkyně neměla v souvislosti s její příslušností k církvi problémy takového zásadního charakteru, které by bylo možné označit za pronásledování ve smyslu ZoA. Byť žalobkyně hovořila o výhrůžkách adresovaných její rodině, tak jí osobně nikdy nikdo nevyhrožoval a žalobkyně neměla ani jakékoliv potíže se státními orgány své země, nikdy nebyla v souvislosti se svojí vírou či jen kvůli aktivitám svého manžela nijak dotazována, natož vyslýchána, žalobkyně nebyla ve vlasti nikdy ani z ničeho obviněna a nebylo proti ní vedeno žádné trestní stíhání.
15. K tvrzení, že žalobkyně ve vlasti byla utlačována prostřednictvím svého manžela, u kterého se obává, že proti němu bude po návratu do vlasti zahájeno vykonstruované trestní stíhání, odkazuje správní orgán na své rozhodnutí č.j. OAM-654/ZA-ZA11-K01 ze dne 7. 1. 2025, ve kterém se vypořádal odkázal žalovaný na své rozhodnutí ze dne 7. 1. 2025, č. j. OAM-654/ZA-ZA11-K01, v němž se vypořádal se všemi tvrzeními žalobkynina manžela, a rozhodl v jeho případě o neudělení mezinárodní ochrany.
16. Žalobkyně v průběhu správního řízení neuvedla žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že by vyvíjela ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, za kterou by byla azylově relevantním způsobem pronásledována a rovněž neuvedla, by se ve své vlasti jakkoliv politicky angažovala, či měla jakékoliv potíže spojené s uplatňováním politických práv a svobod. Ani ostatní uvedené důvody nejsou těmi, která by bylo možno zařadit pod kritéria ZoA. Jednotlivé námitky žalobkyně jsou tak neopodstatněné. Žalovaný pečlivě a svědomitě hodnotil celou situaci žalobkyně a opatřil si k tomu veškeré potřebné podklady, včetně dostatečně vyčerpávajících informací o zemi původu. Nadto z podkladových informací nelze dovodit, že by v Kazachstánu byli představitelé menšinových náboženství en bloc už vzhledem k

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

takto specifikovanému postavení vystaveni zásadnějším problémům či dokonce ohrožení pronásledováním.

Jednání ve věci

17. Soud ve věci dne 2. 7. 2025 konal jednání, jehož se zúčastnila žalobkyně (průběh jednání jí byl tlumočen soudním tlumočnickem Mgr. Andrejem Antemovem, Ph.D.) i se svou zástupkyní Mgr. Eliškou Huvarovou, advokátkou, jež zastupovala Mgr. Petra Václavka, advokáta. Za žalované Ministerstvo vnitra jednal JUDr. Bohdan Škutek. Zástupkyně žalobkyně shrnula podstatu argumentace uplatněné v žalobě a poukázala na souvislost mezi azylovým příběhem žalobkyně a jejího manžela. Zástupce žalovaného naopak akcentoval, že azylový příběh byl řádně zjištěn; i když manžel žalobkyně podle Krajského soudu v Plzni ve své vlasti pronásledování zřejmě čelil, u žalobkyně tomu tak není. Obdoba je dána naopak mezi situací dcery žalobkyně a samotné žalobkyně, neboť i dcera žalobkyně odvíjela svůj azylový příběh od otce, tj. manžela žalobkyně, ale její žaloba byla zamítnuta.
18. Dokazování soud neprováděl, důkazy navržené nebyly.

Posouzení věci

19. Ze správního spisu soud zjistil následující pro rozhodnutí ve věci podstatné skutečnosti.
20. Dne 20. 5. 2023 podala žalobkyně žádost o udělení mezinárodní ochrany.
21. V rámci poskytnutí k údajů k žádosti o mezinárodní ochranu dne 25. 5. 2023 žalobkyně uvedla, že je občankou Kazachstánu, národností Arménka. Je členkou církve Nový život, což je odnož protestantství. Žádné politické přesvědčení nemá, není členkou politické strany ani politické skupiny. Manžel i mladší dcera žádají v ČR také o mezinárodní ochranu, starší dcera je již provdaná a žije se svým manželem v Německu. Ve své vlasti byla naposledy 12. 5. 2023, letěli s manželem a dcerou z Almaty do Frankfurtu a odtud ihned do Prahy. Pro cestu měli vyřízená česká turistická víza. O mezinárodní ochranu žádá, protože je v Kazachstánu utlačovaná z náboženských důvodů. Jiné důvody k podání žádosti nemá.
22. Z protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, který se uskutečnil dne 25. 5. 2023 plyne následující. Z vlasti vycestovali bez problémů. S manželem jsou členy církve Nový život od roku 1994. Manžel se v roce 2015 nebo 2016 stal starším pastorem této církve. Od té doby jim začaly chodit výhrůžky formou telefonátů. Manžel byl několikrát, asi třikrát, zadržen orgány KNB (zkratku žalobkyně nebyla schopna vysvětlit s tím, že se má jednat o orgán řešící náboženství a pastory, pozn. soudu), byla snaha ho vystrašit. Zadržení byli i někteří další pastoři této církve. Ona sama pocítovala problémy při vyplňování dotazníků nebo žádostí o práci; jakmile uvedla, že je manželkou pastora církve Nový život, byla vyloučena z možnosti onu práci získat, nikdo ji kvůli tomu nezaměstnal. Manžel několikrát vystupoval v kazašské televizi, takže je okolí znalo. Sama žalobkyně zadržena nikdy bezpečnostními složkami nebyla a tlak na ni směřoval výhradně přes manžela, výhrůžky byly anonymní a mířily právě na jejího muže.
23. K vycestování rodinu vedl neustálý tlak, manžel se dozvěděl, že by proti němu mělo být vbrzku zahájeno trestní řízení, že bude obviněn; neví však, odkud se to manžel dozvěděl.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Mělo to být kvůli nějakému náboženskému důvodu, přesně to neví. Nechtěli proto na nic čekat a odešli pryč. Již po provedení razie proti jejich církvi byl manžel žalobkyně zmíněn v reportáži na hlavním kazašském kanálu KTK, to bylo asi v roce 2020. Do ČR přicestovali, protože to tu znají, už dříve zde byli, zejména v Karlových Varech. Mají zde známé a manžel tu už vedl i mše u církve Morgenstern v Karlových Varech, která se také nazývá Krok víry. Jinam neměli, kam jít. Pokud by ve vlasti zůstali, jistě by byl manžel brzy k něčemu odsouzen.

24. Církev Nový život je v Kazachstánu zaregistrovaná mezi náboženskými organizacemi. Je na ně vyvíjen tlak, protože Kazachstán je muslimská země, která jakž takž toleruje pravoslaví, ale další církve potlačuje. Nový život je protestantská církev. Měli televizní kanál CNL, který byl zrušen.
25. V průběhu správního řízení žalovaný shromáždil i materiály o zemi původu žalobkyně. Jedná se o Informaci OAMP: Kazachstán, Zahraniční mobilita a návraty do země ze dne 12. 4. 2024, z níž plyne že občané Kazachstánu mohou svobodně cestovat do zahraničí, včetně emigrace a repatriace, úřady tato práva až na výjimky např. u dlužníků a osob páchajících trestnou činnost respektovaly. Jsou zmiňovány případy přeshraniční represe vůči nepohodlným či veřejně aktivním opozičním představitelům, kteří se vracejí do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí. V případech navracejících se občanů, kteří žádali o mezinárodní ochranu, nehrozí žádný postih, pokud veřejně nekritizovaly vedení země a naopak. O kriminalizaci navrátilců ze států EU nejsou ve veřejně dostupných zdrojích žádné informace. O bezpečnostních проверkách navrátilců jsou ve veřejně dostupných zdrojích informace u osob, spojených s teroristickou organizací Islámský stát, kteří se nacházeli v Sýrii a Iráku a k jejichž repatriaci dochází za kooperace s mezinárodním společenstvím. Dále měl žalovaný k dispozici Informaci OAMP: Kazachstán, Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv z března 2024, z níž plyne, že volby v Kazachstánu nesplňují mezinárodní standardy. Kazachstán přistoupil k základním úmluvám v oblasti lidských práv a základních svobod a je smluvní stranou Úmluvy o právním postavení uprchlíků a Protokolu týkajícího se postavení uprchlíků z roku 1967. Zákon zakazuje mučení a v zemi existoval tzv. Národní mechanismus ochrany před mučením v rámci úřadu ombudsmana. Není zde možné udělit trest smrti za žádný trestný čin. Zákon zaručuje svobodu vnitřního pohybu i zahraničního cestování, emigrace a repatriace. Přes některá omezení tato práva vláda obecně respektuje. Zahraniční cesty byly omezeny pro některé kategorie osob (účastníky trestních či civilních řízení, osoby, které měly dluhy či nevykonaly celý trest odnětí svobody).
26. Žalovaný měl k dispozici také Výroční zprávu o svobodě vyznání v Kazachstánu za rok 2022 zpracovanou Ministerstvem zahraničí USA. Z ní plyne, že ústava definuje zemi jako sekulární stát zaručující svobodu vyznání a víry. Státní orgány však nadále pokutovaly, zadržovaly nebo uvěžňovaly osoby z důvodu jejich náboženské víry, omezovaly shromažďování osob za účelem pokojných náboženských aktivit. Klasifikovaly „podněcování k náboženským svárům“ jako trestný čin, omezovaly šíření víry. Nejdrsněji bylo zacházeno s muslimy, kteří vyznávají jinou verzi islámu, než je uznávaná hanífovská právní škola sunnitského islámu. Ve zvýšené míře podrobovaly kontrole některé skupiny a osoby s náboženskou vírou a praktikami, které vláda považovala za netradiční, a stanovovaly omezení pro jejich aktivity. Tyto skupiny zahrnovaly i některé neluteránské

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

protestantské křesťanské skupiny. Nadále probíhaly razie během náboženských obřadů a některé osoby byly stíhány za nezákonnou misionářskou činnost. Některé skupiny včetně scientologické církve a některých protestantských skupin uváděly, že došlo ke zlepšení vztahů s místními vládními úředníky, s nimiž přicházejí do styku, dále že se vláda zabývala řešením případů náboženské diskriminace, které se dopustili níže postavení státní úředníci, a že došlo k významnému snížení vládou podporované protináboženské propagandy. Sdělovací prostředky občas uveřejnily články nebo odvysílaly pořady hanobící menšinové náboženské skupiny, které považují za netradiční. Členové některých křesťanských skupin včetně evangelických protestantů, baptistů a Svědků Jehovových jsou nadále vystaveni větší společenské kontrole a diskriminaci.

27. Ústava Kazachstánu definuje stát jako sekulární a zaručuje svobodu vyznání a víry a také svobodu odmítnout náboženství. Podle ústavy mají všechny osoby právo vyznávat své náboženské přesvědčení, účastnit se náboženských aktivit a šířit svou víru. Tato práva jsou však v praxi omezena na zaregistrované náboženské skupiny, a to zejména na ty, které jsou z hlediska kazašské společnosti považované za tradiční; ačkoliv tento výraz není zákonem definován, jde obvykle o hanífovská sunnitský islám, ruskou pravoslavnou církev, řecké a římské katolictví a judaismus. Praktické vyznávání náboženství reguluje Ministerstvo pro informace a sociální rozvoje. Zabývá se i možnými případy porušení zákonů o náboženské aktivitě a extremismu. Spolupracuje s orgány vynucujícími dodržování zákonů v souvislosti se zakazováním náboženských skupin a trestáním osob, které poruší zákon o náboženství a koordinuje kroky místních samospráv pro regulaci náboženských praktik.
28. Trestní zákoník a správní řád obsahují tresty za nepovolenou náboženskou aktivitu, která zahrnuje mj. i organizování a účast na aktivitách nezaregistrovaných náboženských skupin, účast na náboženských aktivitách mimo prostory zaregistrované pro náboženské obřady nebo mimo prostory schválené státními orgány pro konkrétní náboženské akce atd. Trestní sankce za takovou činnost zahrnují odnětí svobody až na sedm let a pokuty do výše 20 419 000 tenge (40 000 USD). Mírnější sankce za méně závažná porušení zákonů (vězení až na 30 dní, pokuty do 583 400 tenge) může uložit místní žalobce a soudce bez soudního řízení. Zákon vyžaduje předchozí schválení pro realizaci náboženských úkonů mimo budovy pro tyto účely určené. Trestným činem je podněcování k náboženským svárům, stejně jako propagace výlučnosti, nadřazenosti nebo podřazenosti občanů podle jejich vztahu k náboženskému původu. Vláda má pravomoc určit dle svého volného uvážení určité skupiny jako extremistické organizace, a to dle zákona o extremismu. Aktivity těchto skupin lze zakázat a kriminalizovat členství v nich. Správní řád zakazuje šíření víry náboženských skupin, které jsou nezaregistrované, a to pod trestem pokuty ve výši 252 500 tenge (550 USD). Kromě toho správní řád stanoví pokuty pro další porušení pravidel činnosti náboženských organizací.
29. Výroční zpráva o svobodě vyznání v Kazachstánu vytvořená Ministerstvem zahraničních věcí USA 30. 6. 2024 uvádí, že přestože členové mnoha zaregistrovaných náboženských organizací mohli praktikovat náboženství v rámci registrovaných prostor a soukromých obydlí, aniž by byli šikanováni nebo omezováni legislativními překážkami, státní orgány nadále pokutovaly, zatýkaly a zadržovaly či uvěznily jedince z důvodu jejich náboženské víry nebo příslušnosti. Osm sunnitských muslimů si odpykávalo tresty související s jejich náboženskými aktivitami či náboženskou vírou. Úřady nadále používaly zákon o náboženství k šikanování a omezování menšinových náboženských

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

skupin ukládáním pokut a omezováním jejich aktivit. V roce 2022 bylo vedeno 143 správních stíhání za porušení tohoto zákona, v roce 2023 jich bylo 110, v roce 2021 celkem 130. Nejčastějšími formami porušení zákona bylo vyvěšování náboženských materiálů na internetu bez povolení, nabízení náboženských předmětů či materiálů zdarma či na prodej bez příslušného povolení a účast na náboženských setkáních neschválených státem. Zástupci církve Nový život uvedli, že státní orgány vrátily nemovitosti zkonfiskované v souvislosti s odsouzením tří farářů této církve v roce 2019, kteří byli obviněni ze zneužití hypnózy a z psychologické manipulace k podvádění farníků. Tito faráři zůstávají mimo území země. Náboženské skupiny považované za netradiční, jako jsou mj. i evangeličtí protestanti, jsou nadále vystaveny větší společenské kontrole a diskriminaci.

30. Informace OAMP nazvaná Kazachstán: Biblické středisko křesťanů evangelické víry Nový život města Almaty ze dne 23. 2. 2024 uvádí, že církev Nový život náleží k protestantským církvím registrovaným kazašskými úřady. Jde o jednu z nejviditelnějších protestantských skupin v Kazachstánu. Záznamy bohoslužeb náboženské obce v Almaty jsou dostupné na jejím oficiálním YouTube kanále Almaty Church, a to včetně např. vystoupení Ivana Krjukova, vrchního kazatele. V minulosti byla církev terčem kapmaně v médiích ze strany státem financovaných antisektářských organizací a také čelila vyšetřování svých aktivit bez následného vznesení obvinění. V červenci 2015 bylo započato trestní stíhání vůči kazatelům M. M., jeho ženě L. M. a S. Z., jednalo se o různá obvinění typu podvod, úmyslné těžké ublížení na zdraví apod. Kazatelé byli nakonec odsouzeni v roce 2019 k trestu odnětí svobody 4 až 5 let a k pokutě. Všichni však žijí v USA. V souvislosti s odsouzením bylo zabaveno pět nemovitostí, které ale církev nadále využívala a o jejichž další osud se se státem soudila. Konfiskace byla následně nejvyšším soudem zrušena. Tři kazatelé dané církve byli také pokutováni za porušení režimu výjimečného stavu v souvislosti s koronavirovou pandemií. Kazatelům I. K., R. M. a P. Š., kteří byli zadrženi při rozdávání potravinové pomoci, byla 5. 4. 2020 soudem v Almaty vyměřena pokuta 26 000 tenge. Všichni byli zadrženi 4. 4. 2020 a propuštěni následující den ráno. Netradiční náboženské skupiny jsou i nadále podrobeny dodatečným požadavkům ze strany úřadů, pokračujícímu silnějšímu sociálnímu dohledu a diskriminaci. Takové náboženské skupiny se v předešlých letech setkaly s negativní publicitou ve státem financovaných médiích nebo omezeními svých aktivit. Zároveň ovšem některé z nich (Scientologická církev a některé protestantské skupiny) referovaly o zlepšení vztahu se státními orgány, aktivním přístupem místních úřadů k případům diskriminace a výrazném snížení státem podporované protináboženské propagandy. O stíhání nebo postupu úřadů proti církvi Nový život v roce 2023 nebyly k dispozici žádné informace.
31. V napadeném rozhodnutí žalovaný vyšel z toho, že žalobkyně podala žádost o mezinárodní ochranu z důvodu náboženského útisku v Kazachstánu, který pociťovala skrze svého manžela, vrchního kazatele protestantské církve Nový život.
32. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobkyně v průběhu správního řízení neuvedla žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že ve své vlasti vyvíjela činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) ZoA, za kterou by byla azylově relevantním způsobem pronásledována. Současně žalovaný nedospěl k závěru, že by žalobkyně mohla ve své vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) ZoA. V této souvislosti se žalovaný zabýval jejím tvrzením, že se ve vlasti cítila být utlačována jako členka minoritní

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

náboženské příslušnosti. V minulosti sice církev Nový život čelila určitým problémům s kazašskými státními orgány. Jde však v Kazachstánu o již etablovanou církev, která i přes zmíněné problémy zůstala nadále registrovanou. V současné době jde o jednu z nejviditelnějších protestantských skupin v Kazachstánu, její bohoslužby jsou vysílány na oficiálním YouTube kanále, navštěvují je stovky až tisíce lidí. Vztahy mezi církví a státem se v posledních letech navíc zlepšují, církvi byly vráceny dříve zabavené nemovitosti a např. v roce 2023 již církev žádným problémům nečelila. Vláda se zabývá případy diskriminace, které se dopustili níže postavení úředníci. Byť existují zprávy o vyšší společenské kontrole a diskriminaci netradičních náboženských skupin, týká se to těch, jejichž členové chtějí nosit šátek na hlavě nebo identifikující oděv. Došlo také k významnému snížení vládou podporované protináboženské propagandy. Sama žalobkyně v souvislosti se svou příslušností k církvi neměla takové problémy, které by bylo možno označit za pronásledování ve smyslu ZoA. I pokud jde o zaměstnání, žalobkyně jej měla, tedy byla schopna zaměstnání najít. Přitom jistě mohla čelit určitým potížím od potenciálních zaměstnavatelů, ale takovým mohou čelit všichni lidé, kteří se nějakým způsobem odlišují od většinové společnosti, v mnoha místech na světě. Sama žádné další potíže nepociťovala, když všechna ostatní tvrzení o nátlaku se týkala jejího manžela. Žalobkyně tedy ve vlasti nečelila jednání, které by bylo možno podřadit pod azylově relevantní pronásledování.

33. Protože žádnému z rodinných příslušníků žalobkyně ve smyslu § 13 odst. 2 ZoA nebyl udělen azyl podle § 12 ZoA, nemohl být ani žalobkyni udělen azyl za účelem sloučení rodiny dle § 13 odst. 1 ZoA. Žalovaný nezjistil ani žádný zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení národního humanitárního azylu dle § 14 ZoA.
34. Pokud jde o možnost udělení doplňkové ochrany, neshledal žalovaný, že by žalobkyni v případě návratu do vlasti hrozila vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 ZoA. Specificky uzavřel žalovaný, že žalobkyně ve své vlasti nečelila žádným konkrétním problémům se státními orgány své vlasti, natož odpovídajícím mučení či nelidskému a ponižujícímu zacházení či trestání dle § 14a odst. 2 písm. b) ZoA. V jejím případě však nebyly dány ani okolnosti podřaditelné pod § 14a odst. 2 písm. a) a c) ZoA.
35. Jelikož žádnému z rodinných příslušníků žalobkyně ve smyslu § 14b odst. 2 ZoA nebyla udělena doplňková ochrana, nebyly dle žalovaného splněny ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny dle § 14b odst. 1 ZoA.
36. Před vlastním vypořádáním uplatněných žalobních bodů soud předesílá, že je mu z jeho úřední činnosti známo, že u Krajského soudu v Plzni byly podány a projednány i žaloby proti rozhodnutím o žádosti o udělení mezinárodní ochrany manžela žalobkyně, pana R. M. (věc vedená pod sp. zn. 35 Az 1/2025) a dcery žalobkyně a jejího manžela, K. M., (věc vedená pod sp. zn. 17 Az 7/2025). Zatímco ve věci vedené pod sp. zn. 35 Az 1/2025 bylo rozsudkem ze dne 12. 6. 2025 rozhodnutí žalovaného zrušeno a věc mu vrácena k dalšímu řízení, ve věci vedené pod sp. zn. 17 Az 7/2025, byla rozsudkem ze dne 25. 4. 2025 podaná žaloba zamítnuta.
37. Soud především konstatuje, že se ztotožňuje se závěrem žalovaného, podle něhož důvodem pro podání žádosti o mezinárodní ochranu je v posuzovaném případě náboženský útlak v Kazachstánu, neboť se žalobkyně cítila být ve své vlasti utlačovaná skrze svého manžela, který působil jako vrchní pastor církve Nový život, jejíž členkou byla i žalobkyně.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

38. V prvním žalobním bodě tvrdí žalobkyně, že žalovaný v jejím případě nesprávně vyhodnotil podmínky udělení azylu podle § 12 písm. b) ZoA.
39. Podle § 12 písm. b) ZoA: „Azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.“
40. Dle § 2 odst. 4 ZoA: „Pronásledováním se rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.“
41. Citované ustanovení § 2 odst. 4 ZoA je provedením článku 9 odst. 1 a 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU z 13. 12. 2011 (dále též jen: „kvalifikační směrnice“), kterou zákon o azylu provádí a podle níž: „Aby bylo jednání považováno za pronásledování ve smyslu čl. 1 odst. 1 Ženevské úmluvy, musí být a) svou povahou nebo opakováním dostatečně závažné, aby představovalo vážné porušení základních lidských práv, zejména práv, od nichž se podle čl. 15 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nelze odchýlit, nebo b) souběhem různých opatření, včetně porušování lidských práv, který je dostatečně závažný k tomu, aby postihl jednotlivce způsobem podobným uvedenému v písmenu a). 2. Za pronásledování ve smyslu odstavce 1 mohou být mimo jiné považována tato jednání: a) použití fyzického nebo psychického násilí, včetně sexuálního násilí; b) právní, správní, policejní nebo soudní opatření, která jsou sama o sobě diskriminační nebo jsou prováděna diskriminačním způsobem; c) nepřiměřené nebo diskriminační trestní stíhání nebo trestání; d) odeprání soudní ochrany, které vede k nepřiměřenému nebo diskriminačnímu trestu; e) trestní stíhání nebo trest za odeprání výkonu vojenské služby za konfliktu, jestliže by výkon vojenské služby zahrnoval zločiny nebo jednání spadající mezi důvody vyloučení uvedené v čl. 12 odst. 2; f) jednání namířená proti osobám určitého pohlaví nebo proti dětem.“
42. Podle § 2 odst. 6 ZoA: „Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.“
43. Soud dospěl k závěru, že tento žalobní bod není důvodný.
44. Především je třeba konstatovat, že žalovaný v napadeném rozhodnutí správně uzavřel, že nejsou pochybnosti o tom, že žalobkyně je členkou církve Nový život. Podle přesvědčení soudu se však žalovaný rovněž zcela správně následně zabýval otázkou, zda žalobkyni z důvodu jejího členství v této církvi hrozí pronásledování. Soud se pak se žalovaným ztotožňuje, pokud uzavřel, že tomu tak není.
45. Tento závěr se žalovaného pak byl dovozen spíše než prostřednictvím závěru o nevěrohodnosti azylového příběhu či o rozporech mezi výpovědí žalobkyně a jejího manžela, jak uvádí žalobkyně v žalobě, vyhodnocením její výpovědi a zjištění plynoucích

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

z podkladů, které žalovaný shromáždil v průběhu správního řízení. Ostatně, tento závěr zřejmě bezděky podporuje ve své žalobě i žalobkyně, když se opakovaně odvolává na kroky, kterým ze strany kazašských státních orgánů čelil její manžel, který vykonával funkci staršího pastora církve Nový život. Tak žalobkyně popisuje, jak byl v letech 2015 a 2016 na pastory vyvíjen tlak, prováděny domovní prohlídky a probíhala mediální diskreditační kampaň vůči církvi Nový život apod. Nicméně žalobkyně uvedla, že ona sama žádnému tlaku či postupům ze strany kazašských orgánů v důsledku svého členství v církvi Nový život nečelila, tento tlak totiž vnímala výlučně skrze osobu svého manžela („*Já byla utlačována jen skrze něho.*“). Pokud jde o ni samotnou, žalobkyně pouze tvrdila, že pocítila nepřízeň možných zaměstnavatelů, když jim při hledání práce sdělila, že je členkou církve Nový život. Žalovaný však správně upozornil, že přesto žalobkyně nakonec zjevně práci našla, když pracovala v butiku s italskou obuví. Nelze proto uzavřít, že by dopad jisté nevraživosti, kterou mohou soukromé osoby vůči žalobkyni coby člence církve Nový život pociťovat, dosáhla takové intenzity, že by její důsledky měly do jejího života zásadní negativní dopad. Pokud pak jde o tvrzení týkající se anonymních telefonátů, i ty byly dle žalobkyně zaměřeny na jejího manžela; navíc nebylo prokázáno, že by se jednalo o telefonáty organizované kazašskými státními orgány, nikoli o aktivity soukromých osob. Ty mohou pronásledování ve smyslu § 2 odst. 4 ZoA představovat jen za podmínky, že státní orgány nejsou ochotny či schopny proti takovým jevům zakročit, což v posuzované věci není splněno: vláda se aktivně zabývá případy náboženské diskriminace, které se dopustili níže postavení státní úředníci. Došlo k významnému snížení vládou podporované protináboženské propagandy.

46. Se žalobkyní lze jistě souhlasit potud, že církev Nový život byla v dřívější době jedním z terčů (vedle dalších netradičních náboženských skupin) určitého nátlaku ze strany kazašských orgánů. Na druhou stranu nicméně nelze přehlédnout, že i přes tyto obtíže zůstala církev Nový život nadále registrovanou a její činnost nebyla potlačována takovou měrou, kterou by bylo možno označit za azylově relevantní. Kromě toho je ze zpráv o zemi původu žalobkyně, které žalovaný shromáždil, patrné, že došlo k významnému zlepšení vztahů mezi církví Nový život a kazašskými orgány: církvi byly vráceny dříve zabavené nemovitosti, jedná se o jednu z nejviditelnějších protestantských církví v zemi, její bohoslužby jsou vysílány na vlastním YouTube kanále a navštěvují je stovky až tisíce lidí. O obecné perzekuci členů církve Nový život, která by mohla být chápána ve smyslu pronásledování tedy nemůže být podle názoru soudu řeči. Větší společenské kontrole a diskriminaci jsou vystaveni členové netradičních náboženských skupin, mj. i evangeličtí protestanti, kteří ovšem chtějí nosit identifikující oděv nebo šátky na hlavě. Za rok 2023 nebyly žádné informace o postup úřadů vůči církvi Nový život (žalobkyní zmíněná stíhání za uplatnění svobody vyznání a víry nelze bez dalšího spojovat s církví Nový život, neboť je zřejmé, že právní úprava výkonu náboženské svobody v Kazachstánu je do značné míry rigidní a její porušování jsou častá; to ale nesvědčí o tlaku vůči církvi Nový život). Nelze tedy souhlasit se žalobkyní, pokud tvrdí, že je církev Nový život v Kazachstánu nyní potlačována. Není však vyloučeno, aby azylově relevantní pronásledování pociťovali konkrétní jednotlivci v této církvi na základě konkrétních atributů, např. právě pastoři, případně starší pastoři coby představitelé této církve. Tyto atributy však u žalobkyně dány nejsou, je řadovou členkou církve, jakkoli manželkou bývalého staršího pastora.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

47. Poukaz žalobkyně, podle něhož Kazachstán není možno vnímat jako demokratickou zemi s fungujícím právním systémem a klasickou dělbou moci, nemůže postačovat pro udělení azylu. Sama skutečnost, že určitá země vykazuje deficity ve fungování právního státu, ještě automaticky neznamená, že její občané mají právo na azyl.
48. Jelikož sama žalobkyně nepociťuje odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství, nejsou splněny podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) ZoA. Soud se tedy v tomto směru ztotožňuje se závěrem žalovaného. Ten byl dovozen na základě řádně zjištěného skutkového stavu, neboť vychází z podkladů, které žalovaný v průběhu řízení shromáždil, jejichž relevanci ani žalobkyně nezpochybnila, ani je nijak nedoplnila. Není proto ani nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalovaný své závěry uspokojivě zdůvodnil a vypořádal se s tvrzeními žalobkyně.
49. Totéž je nutno konstatovat i ve vztahu k odůvodnění neudělení národního humanitárního azylu. Podle § 14 ZoA: *„Jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit národní humanitární azyl (dále jen "humanitární azyl") z humanitárního důvodu. Rodinnému příslušníku podle § 13 odst. 2 azylanta, kterému byl udělen humanitární azyl, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí humanitární azyl za účelem sloučení rodiny; § 13 se použije obdobně.“*
50. Žalovaný nicméně podle soudu zákonným způsobem vyhodnotil rodinnou, ekonomickou a sociální situaci žalobkyně a přihlédl i k jejímu věku a zdravotnímu stavu, přičemž shledal, že tato situace neposkytuje dostatečně závažné důvody pro udělení národního humanitárního azylu. Soud se s tímto závěrem plně ztotožňuje, neboť žalobkyně je dospělou ženou v ekonomicky produktivním věku a je i dle svých vlastních slov zdravá.
51. V této souvislosti soud jen připomíná, že NSS ve své judikatuře opakovaně vysvětlil, že zákonodárce při úpravě podmínek pro udělení humanitárního azylu zvolil kombinaci neurčitého právního pojmu „případ hodný zvláštního zřetele“ a následného správního uvážení (viz např. rozsudky NSS ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004-72, č. 375/2004 Sb. NSS, a ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014-27, č. 3200/2015 Sb. NSS). Na jeho udělení přitom není právní nárok (srov. např. rozsudky NSS ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38, a ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). Mezi obvyklé důvody udělování humanitárního azylu „[l]ze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory“ (viz např. rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55). Soud tedy není oprávněn nahrazovat správní uvážení žalovaného o udělení národního humanitárního azylu, ale jeho přezkumná role se fakticky omezuje na přezkum řádného odůvodnění jeho rozhodnutí. V projednávané věci přitom soud shledal, že odůvodnění žalovaného je logické, přesvědčivé a má oporu ve správním spisu. Je tedy rovněž zákonné.
52. V dalším žalobním bodě namítá žalobkyně, že v jejím případě jsou splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a ZoA.
53. Podle § 14a odst. 1 ZoA: *„Doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.*

brozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.“ Dle § 14a odst. 2 ZoA: „Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.“

54. Žalobkyně má za to, že je v jejím případě dán důvod pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. b) a d) ZoA. Je přesvědčena, že v případě svého návratu do vlasti by byl její manžel a zprostředkovaně i ona vystaven mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení. Její vycestování by pak prý nepochybně bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR.
55. Soud nepovažuje tuto žalobní argumentaci za důvodnou. Především z ní totiž není patrné, v čem konkrétně žalobkyně spatřuje naplnění znaků mučení a nelidského či ponižujícího zacházení. Není přitom věcí soudu, aby tuto žalobní námitku za žalobkyni jakkoli domýšlel či dotvářel. Kromě toho ji žalobkyně znovu směřuje primárně na svého manžela; teprve jeho prostřednictvím se ohrožena cítí i ona. Jde-li pak o hrozbu vážné újmy dle § 14a odst. 2 písm. d) ZoA, byla tato úprava již ze zákona vypuštěna.
56. V posledním žalobním bodě žalobkyně namítá, že žalovaný neprovedl posouzení přiměřenosti zásahu, který jeho negativní rozhodnutí bude představovat v jejím soukromém a rodinném životě.
57. Ani tento žalobní bod nepovažuje soud za důvodný.
58. Posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí správních orgánů do soukromých a rodinných poměrů cizince je především institutem cizineckého práva (§ 174a odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců), sám o sobě proto místo v azylových věcech nemá. Současné ani argumenty, které žalobkyně ve své žalobě používá, nepovažuje soud za přesvědčivé: na území ČR se žalobkyně zdržuje teprve dva roky, což v rozporu s tím, co se žalobkyně domnívá, nehodnotí soud jako významnou dobu, protože integrace do cizozemské společnosti pravidelně trvá déle (a žalobkyně neuvádí nic konkrétního, co by svědčilo o tom, že ona již integrovaná do české společnosti je). Ani tvrzení o tom, že celá její rodina má na území ČR zajištěno ubytování a žalobkyně se svým manželem jsou zaměstnání, rozhodně automaticky neimplikuje, že její vycestování by bylo nepřiměřeným zásahem do jejích soukromých a rodinných poměrů.
59. Žalovaný tedy nijak nepochybil, když se těmito otázkami ze své úřední povinnosti nezabýval. Opětovný odkaz žalobkyně na úpravu obsaženou v § 14a odst. 2 písm. d) ZoA soud opět považuje za nesprávný; tato úprava již v ZoA obsažena není.
60. Soud přesto dospěl k závěru, že je nutné napadené rozhodnutí zrušit.
61. Podle čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (přepracované znění): „Členské státy pro dosažení souladu s odstavcem 1 zajistí, aby účinný opravný prostředek obsahoval úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU, a to alespoň v řízeních o opravném prostředku u soudu prvního stupně.“

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

62. V této souvislosti soud totiž nemohl přehlédnout podstatný aspekt věci spočívající v tom, že celý azylový příběh žalobkyně se významným způsobem odvíjí od azylového příběhu jejího manžela Romana Melgafa. Tato skutečnost je ostatně důvodem, proč u žalobkyně nebyly shledány podmínky pro udělení azylu pro odůvodněný strach z pronásledování dle § 12 písm. b) ZoA či doplňkové ochrany podle § 14a ZoA. Žalobkyně však ve své žalobě provázanost svého příběhu s manžellovým akcentuje, přičemž pro soud není tato skutečnost sporná.
63. Přestože pak soud v tomto rozsudku posoudil jako správné závěry žalovaného týkající se nemožnosti udělit žalobkyni azyl dle § 12 písm. b) ZoA, národního humanitárního azylu dle § 14 ZoA a doplňkové ochrany dle § 14a ZoA, nemohl při svém rozhodování současně přehlédnout podstatnou skutečnost, která nastala až po vydání nynější žalobou napadeného rozhodnutí. Lze jen připomenout, že soudu je z jeho úřední činnosti známo, že v řízení vedeném u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 35 Az 1/2025 byl dne 12. 6. 2025 vyhlášen rozsudek, jímž bylo rozhodnutí žalovaného o neudělení mezinárodní ochrany zrušeno.
64. S ohledem na shora citovaný čl. 46 odst. 3 směrnice 2013/32/EU musel soud tuto skutečnost vzít při svém rozhodování v úvahu. Žalobkyně je manželkou Romana Melgafa, o jehož žádosti o udělení mezinárodní ochrany bude žalovaný znovu rozhodovat po kasačním rozsudku ze dne 12. 6. 2025. Z pohledu žalobkyně to znamená, že není vyloučeno, že u ní budou splněny podmínky pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny dle § 13 odst. 1 ZoA, případně doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny dle § 14b odst. 1 ZoA.
65. Zrušením napadeného rozhodnutí z tohoto důvodu tak soud otevírá žalovanému možnost v dalším řízení zohlednit případné jiné rozhodnutí ve věci žalobcovy manželky.

Závěr a náklady řízení

66. Soud shledal žalobu důvodnou. Rozhodnutí o stanovení doby zajištění je esenciální a neoddelitelnou součástí rozhodnutí o žalobcově žádosti o propuštění ze zajištění. Proto soud napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil k dalšímu řízení žalovanému. V něm žalovaný odstraní vadu svého rozhodnutí, vázán právním názorem soudu ve smyslu § 78 odst. 5 s. ř. s.
67. Výrokem II. tohoto rozsudku pak soud rozhodl o náhradě nákladů řízení. Při rozhodování o nákladech řízení se soud vyšel z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož: *„Nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů.“* Účastníkem, který měl ve věci plný procesní úspěch, je žalobkyně, neboť napadené rozhodnutí bylo soudem zrušeno.
68. Přiznaná náhrada nákladů řízení je představována odměnou za právní zastoupení žalobkyně za 3 úkony právní služby po 4 620 Kč: příprava a převzetí právního zastoupení dle § 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“), sepis a podání žaloby dle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu a účast na jednání před soudem

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

dle § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu, celkem 13 860 Kč. Dále třikrát náhradou hotových výdajů po 450 Kč, celkem 1 350 Kč. Jelikož je zástupce žalobkyně plátce daně z přidané hodnoty, byla odměna zástupce za poskytnuté úkony právní služby a náhrada hotových výdajů navýšena o daň z přidané hodnoty ve výši 21 %, tedy o 3 194,10 Kč. Celková výše náhrady nákladů řízení tak činí 18 404,10 Kč.

69. Ke splnění povinnosti nahradit náklady řízení bylo žalovanému určeno platební místo podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. a stanovena přiměřená lhůta podle § 160 odst. 1 části věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. (s přihlédnutím k možnostem žalovaného tuto platbu realizovat).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a s. ř. s.).

Plzeň 2. července 2025

JUDr. Ondřej Szalonnás v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.